Nr. 14. Mikołów, dnia 6. kwietnia 1929 r. Rok V.

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na poczcie i u agentów 50 gr. mies., z odnosz. 60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosz. 1.80 zł.

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz milimetrowy. Reklamy 0.15 zł. za wiersz milimetrowy

GAZETA MIKOŁOWSKA

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. ∴ Telefon nr. 6.

Głos na czasie

Protest Polaków z Opolskiego przeciw samochwale niemieckiej.

Niemcy przegrali wojnę. A jednak Niemcy powojenni niczem nie różnią się od Niemców przedwojennych. Niemcy przedwojenni głosili, że „am deutschen Wesen soll die Welt genesen", przygotowując zbrojny podbój świata. Niemcy powojenni conajmniej w dziedzinie polityki mniejszościowej narzucić się pragną światu jako aniołowie stróże i wzory w myśl starego powiedzianka niemieckiego „Am deutschen Wesen soll die Welt genesen". Olbrzymia propaganda niemiecka nie cofa się przed niczem, by w świat wmówić przekonania, że mniejszościom wtedy będzie dobrze a państwom pożytecznie, jak Niemcy w rękę wezmą kontrolę nad całą polityką mniejszościową i ochroną mniejszości. Propaganda niemiecka posługuje się tutaj tak brutalnem uderzeniem pięści Stresemanna w stół lugański jak łezką w oku żegnającego się nadprezydenta Opolskiego Proskiego, mającemi udowodnić, że kto jak kto, ale Niemcy są sprawiedliwi, że gdzie jak gdzie, ale w Niemczech mniejszościom nie dzieje się krzywda, przeciwnie tak im dobrze, że zamierzają dobrowolnie zrzec się swych odrębności narodowych na rzecz onego „deutsches Wesen".

Jak ta sprawiedliwość wygląda, jak ten raj się przedstawia, wynika jasno z rezolucji, uchwalonej jednomyślnie przez Polaków z niemieckiej części Śląska Górnego na ich zebraniu w Opolu z dnia 17 marca 1929 r. Oto dosłowna treść tej rezolucji:

„Zebrani w dniu 13 marca 1929 roku przedstawiciele ludu polskiego powiatu Opolskiego oświadczają, że jak dotychczas tak i nadal pragną bronić polskości i pracować nad gospodarczem i kulturalnem podniesieniem ludności polskiej. Zebrani stwierdzają, że wszelkie oświadczenia przedstawicieli władz centralnych i krajowych — np. zawarte w ostatnim przemówieniu nadprezydenta Opolskiego p. Proskiego — jakoby lud górnośląski dobrowolnie zrzekł się przynależnych mu praw, są bezpodstawne. Zebrani uważają, że robota, dążąca do wynarodowienia ludności polskiej, przez państwowe władze niemieckie, stosowana jest z całą konsekwencją nadal, o czem świadczą:

Tajny okólnik nadprezydenta do landratów, zakazujący sprzedaży nieruchomości Polakom; odmawianie przez landratów przewłaszczenia przez Polaków zakupionej ziemi; omijanie ludności górnośląskiej przy rozdziale osad parcelacyjnych (Siedlungsacker); niedopuszczanie ubogiej ludności polskiej do korzystania z roli dzierżawczej (Pachtacker) itd.

Zebrani oświadczają dalej, że mimo zapewnień władz centralnych i krajowych o liberalnem traktowaniu ludności polskiej, podwładne czynniki nie postępują w praktyce w myśl rozporządzenia władz przełożonych, a przeciwnie:

Nauczyciele zakazują dzieciom mówić po polsku; organa policyjne utrudniają prace kulturalno-oświatowe w towarzystwach; odmawia się sprzedaży biletów kolejowych zażądanych w języku polskim; urzędnicy stanu cywilnego odmawiają zarejestrowania imion czysto polskich itp.

Zebrani stwierdzają w dalszym ciągu brak dostatecznej opieki duchownej w języku polskim.

Przy przygotowaniu i przystępowaniu dziatwy polskiej do pierwszej spowiedzi i komunji św.; — potwierdza to również skasowanie nabożeństw polskich i zaniedbywanie śpiewu polskiego w kościołach.

Stwierdzając powyższe, zebrani wzywają ogół ludności polskiej powiatu Opolskiego, jakoteż całego terenu Śląska Opolskiego, aby domagała się urzeczywistnienia słusznych jej uprawnień i wzywała lud do dalszej wytrwałej walki o uznanie naszych potrzeb narodowych. Będąc lojalnymi obywatelami państwa, domagamy się od władz poszanowania naszej odrębności narodowej i traktowania nas pod każdym względem jako równouprawnionych obywateli.

Tak brzmi rezolucja Polaków z Śląska Opolskiego z dnia 17 marca 1929 roku!

Wiemy, co powie prasa niemiecka, zwłaszcza niemiecka prasa tutejsza. Powie ona, że dawne są to skargi polskie, i że obecnie skargi te są bezpodstawne.

Otóż tak nie jest! Na dowód tego odsyłamy czytelników do innej notatki naszej, w której podajemy do ich wiadomości fakta z marca br., świadczące jaki antypolski duch panuje wśród urzędników niemieckich na Śląsku Opolskim.

Dwie skargi

Polaków Śląska Opolskiego

Dnia 11 marca br. odbywał się przed sądem powiatowym w Koźlu na Śląsku Opolskim termin w sprawie mandatu karnego, wydanego przez naczelnika gminy z Biadacza przeciw Antoniemu Markiewce. Sąd uchylił mandat karny. Nie podobało się to oczywista naczelnikowi gminy. Wiedzieć trzeba, że naczelnik gminy, będący z zawodu głównym nauczycielem, jest sturmdeutsch gesinnt, podczas gdy Markiewka nie rozumie po niemiecku. Po terminie naczelnik gminy dał niezadowoleniu wyraz wołając na ulicy pod adresem

Markiewki i jego syna: „Z Poltoniami raus do Polski”. To zachowanie się jego znalazło poklask u osób będących na ulicy, którzy za nim wołali: „Z Poltoniami raus do Polski”.

Oto jeden wypadek „sprawiedliwego” traktowania mniejszości w państwie Stresemanna!

Dnia 13 marca br. odbywała się w gospodzie wsi Folwarku pow. Opolskiego lekcja polskiego koła śpiewu. W czasie lekcji do pokojów wtargnęło dwóch żandarmów, którzy mimo zwrócenia im uwagi na bezprawność zachowania, przeprowadzali dochodzenia w sprawie założenia towarzystwa, ilości członków, wysokości składek itp. Nie ulega wątpliwości, że zjawienie się żandarmów na lekcji śpiewu polskiego miało rozbić polskie towarzystwo śpiewacze przez rzucenie postrachu na ludzi. Wynika to choćby z tego, że za członkami towarzystwa udającymi się na lekcję, wołano: „Czekajcie, bo was dziś żandarmy zabiorą. My ten śpiew rozkurzymy. Ale my tego sami nie będziemy robili. Tu przyjdą inni, którzy to zrobią.”

Oba te wypadki jaskrawo ilustrują „wolność mniejszościową” panującą na Śląsku Opolskim.

W obu tych wypadkach Polacy Śląska Opolskiego wnieśli skargę na niewłaściwe zachowanie się urzędników niemieckich do Komisji Mieszanej w Katowicach.

Przed zmianą gabinetu.

Od dłuższego czasu mówi się już o przesileniu gabinetowem u nas. Formalnie jednak przesilenie to nie zostało otwarte, ponieważ rząd nie wniósł jeszcze prośby o dymisję. Odroczenie ogłoszenia formalnej prośby o dymisję obecnego rządu napotyka na poważne przeszkody. Z konferencji prowadzonych przez Prezesa Rady Ministrów p. Bartla z p. Marszałkiem Piłsudskim, jak również z Panem Prezydentem Rzeczypospolitej wynika, że p. Bartel dawno już zdecydował się ustąpić ze stanowiska Prezesa Rady Ministrów i często w rozmowach swych z najwyższemi czynnikami państwowemi dał wyraz swoim pesymistycznym poglądom na stan kilku zagadnień natury politycznej. Wobec tego, że premjer Bartel swego punktu widzenia od tego czasu nie zmienił, należy przypuszczać, że prędko zostanie zlikwidowane utajone przesilenie i zmiana gabinetu będzie sprawą najbliższych dni.

Przyczyny dymisji gabinetu Austrjackiego.

Dymisja gabinetu austrjackiego była zupełną niespodzianką dla stronnictw rządowych. Ks. Seipel zadecydował o swojem ustąpieniu zupełnie samorzutnie. Możliwą rzeczą jednak jest, że kanclerz Seipel powodował się trochę stanowiskiem Watykanu, który obawiał się, by ostre walki polityczne nie zaszkodziły Kościołowi. Ks. kanclerz Seipel stwierdza, że nieustanna agitacja kierowana przeciwko niemu spowodowała, że praca rzeczowa stała się niemożliwą. W każdym razie socjal-demokraci nie pozbyli się przeciwnika w zupełności, ponieważ prowadząc stronnictwo chrześcijańsko-socjalne, będzie ks. Seipel mógł nadal wywierać wpływ na politykę austrjacką.

Jak organizować wycieczki rolnicze na P. W. K.

Zbliża się już termin otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, na którą niewątpliwie wraz z setkami i tysiącami zwiedzających pospieszą tłumnie i rolnicy ze wszystkich zakątków naszego kraju. Oprócz Wystawy, na której znajdzie się wszystko, co stanowi dorobek kultury pierwszego 10-lecia Odrodzonej Polski, rolnicy będą chcieli zapewne zwiedzić urządzenia gospodarstw wsi Wielkopolskiej i przyjrzeć się kulturze rolnej dzielnicy, która w tym względzie zajmuje przodujące miejsce w państwie.

Ażeby udostępnić braciom-rolnikom zwiedzenie tego wszystkiego, Wielkopolskie Towarzystwo Kółek Rolniczych, jedyna zawodowa oświatowa organizacja ogólno-rolnicza na terenie Wielkopolski, zorganizowała biuro dla przyjęcia wycieczek, przybywających na Powszechną Wystawę Krajową. — Biuro to, działające z upoważnienia Ministerstwa Rolnictwa i w ścisłej łączności z Dyrekcją Powszechnej Wystawy Krajowej i Wielkopolskim Związkiem dla popierania turystyki przyjmuje wycieczki rolnicze i ułatwia im zwiedzenie Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu i objektów rolnych na prowincji, oraz zapewnia informacje, które będą udzielane w ekspozyturach biura wycieczkowego na dworcu, przy kwaterach i na terenach Wystawy. We wszystkich sprawach przyjazdu wycieczek rolniczych organizatorzy ich winni się komunikować ze wspomnianem biurem. Dokładna nazwa i adres biura brzmi:

Biuro W. T. K. R. dla przyjmowania wycieczek rolniczych na PWK., Poznań, ul. Mickiewicza 33, tel. 66-40 lub 64-56. Adres telegraficzny: WETEKAER

1. Wycieczki rolnicze mogą przybywać do Poznania tylko w czasie od 27 maja do 15 lipca i od 15 sierpnia do końca Wystawy tj. do 1 października.

2. Wycieczka nie może liczyć mniej, aniżeli 25 uczestników i nie więcej jak 40.

3. Konieczny pobyt wycieczki w Poznaniu winien trwać 3 dni (z tego 2 dni — zwiedzanie Wystawy i 1 dzień — zwiedzanie Poznania). Dla zwiedzenia objektów rolnych na prowincji należy przeznaczyć czwarty dzień.

4. Organizator wycieczki winien na miejscu wystarać się o zniżki kolejowe do Poznania. Sprawę tę ureguluje Rozporządzenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 30 stycznia 1929 r. Dz. Taryf. Kolej. Nr. 7. Przewidziane są zniżki 50% na przejazd tam i z powrotem.

5. Wycieczki zamierzające przybyć do Poznania winny przedtem zapewnić sobie przyjęcie przez biuro wycieczkowe W. T. K. R. i w tym celu na miesiąc przed swem przybyciem winne przesłać listem poleconym zgłoszenie, w którym będą podane ścisłe i konkretne odpowiedzi na następujące zapytania:

a) Nazwa organizacji, urządzającej wycieczkę,

b) Nazwa miejscowości, skąd wycieczka przybywa (województwo, powiat).

c) Kto jest kierownikiem wycieczki.

d) Jaki jest adres kierownika.

e) Ilu wycieczka będzie liczyła uczestników (kobiet, mężczyzn).

f) W jakim dniu wycieczka chciałaby do Poznania przybyć i jakim pociągiem?

g) Ile kwater wycieczka zamawia w I. kategorji po 5 zł, II. kategorji po 4 zł, III. kategorji po 1.50 zł. (Ile dla mężczyzn i ile dla kobiet.)

h) Jakie objekty rolnicze wycieczka chciałaby zwiedzić na terenie Wielkopolski.

UWAGI: a) Biuro zastrzega sobie możność zmiany terminu, o ileby w danym dniu nie rozporządzało odnośną ilością kwater. Życzenia wycieczki będziemy się starali uwzględnić w miarę możności.

b) Konieczny jest przyjazd tylko rannym pociągiem. Dzień przyjazdu liczy się jako pierwszy dzień pobytu w Poznaniu.

c) Należy osobno zestawić zapotrzebowanie na kwatery dla kobiet i osobne dla mężczyzn.

d) Kwatery masowe składają się:

I. klasy — z żelaznego łóżka białego, materacu tapicerskiego, koca, poduszki z pierzem, bielizny pościelowej, ręcznika, umywalni, krzesła, lustra, wieszaka itd.

II. klasy — z łóżka żelaznego, siennika, poduszki z pierzem, ręcznika, prześcieradła, koca, krzesła, umywalni, wieszaka itd.

III. klasy — z siennika, koca, ręcznika, krzesła, wieszaka, wspólnej umywalni.

Brak odpowiedzi na jedno z wymienionych pytań powoduje opóźnienie sprawy i odesłanie zgłoszenia z powrotem do uzupełnienia.

Wobec tego, że za zamawiane kwatery biuro W. T. K. R. dla przyjmowania wycieczek rolniczych na P. W. K. musi płacić należność Miejskiemu Biuru Kwaterunkowemu zgóry — przeto równocześnie ze zgłoszeniem należy przesłać pełną sumę należności za kwatery, wraz z dwukrotnym wstępem na Wystawę tj. kwotą 4 zł i kwotą 50 groszy od osoby, jako zwrot kosztów korespondencji, manipulacji biurowych itd. Gotówkę należy przesyłać do Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych na konto P. K. O. nr. 208471, z zaznaczeniem „na koszta wycieczki".

UWAGA: Wycieczka na życzenie może otrzymać specjalnego przewodnika, któryby towarzyszył wycieczce od momentu przyjazdu do Poznania, aż do chwili wyjazdu. Wycieczce, któraby w tym względzie wyraziła życzenie i przesłała gotówkę możemy zakupić z Wielkopolskiego Związku dla Popierania Turystyki bloczki po zł 12.50 na osobę za 3 dni. W cenie tej mieszczą się wstępy na Wystawę (dwukrotny), do muzeum, zamku, Ogrodu Zoologicznego, przejazdy z dworca do kwater i z powrotem. — Bloczek na 3-dniowe zaprowiantowanie wynosi zł 15 —od osoby. Gdyby wycieczka nie chciała zapewnić sobie zgóry zaprowiantowania, to winna prowiant stały przywieść ze sobą, gdyż trudno przewidzieć, czy będzie można liczyć na dostateczną ilość tanich porcji wyżywienia.

Wszelkie inne wydatki, jak np. przejazdy tramwajami i autobusami, przechowywanie bagażu, przejazdy wycieczki, wyżywienie na prowincji itd. wycieczka ponosi sama. Każdy uczestnik wycieczki poza sumą na pokrycie przejazdów i poza sumą należności za bilety wstępu na Wystawę i kwatery winien posiadać przy sobie, wyjeżdżając do Poznania, minimum 30 zł na koszta przejazdu na prowincję, wyżywienie itd.

Po wpłacie gotówki, wycieczka otrzymuje z biura wycieczkowego, listem poleconym pod adresem kierownika:

1. Potwierdzenie przyjęcia wycieczki,
2. szczegółową marszrutę,
3. informator rolniczy, zawierający wszystkie szczegóły dla orjentacji wycieczki,
4. bilety wstępu i kupony kwaterunkowe.

Odwołanie wycieczki jest możliwe na dwa tygodnie przed terminem przybycia. Wycieczka jednak żadną miarą nie może liczyć na zwrot gotówki, wpłaconej za kwatery, o ile nie przybędzie w dniu wskazanym. Okrężnych marszrut i wyjazdów do innych województw wycieczkom nie zapewniamy.

Przygotowania do obchodu dnia Spółdzielczości w polsce.

Na pierwszą niedzielę czerwca przypada Dzień Spółdzielczości, który co roku obchodzą kooperatyści wszystkich krajów. Również i w Polsce do obchodu tego dnia odbywają się przygotowania. W tym celu utworzył się Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości (Warszawa, ul. Warecka 11a), do którego wchodzą przedstawiciele wszystkich związków spółdzielczych.

Zadaniem Centralnego komitetu dnia spółdzielczości jest opracowanie ogólnego planu obchodów i pomoc organizacyjna komitetom lokalnym.

W okólniku nr. 1 zostały podane ogólne wytyczne przy organizacji obchodów.

1. Komitety lokalne powinny powstać w miastach, osadach i większych wsiach, posiadających organizacje spółdzielcze.

2. Do komitetu lokalnego powinni wchodzić przedstawiciele wszystkich form i odłamów spółdzielczości spożywców, mieszczańskiej, rolniczej itp. danego miasta, osady i wsi okolicznych.

3. Oprócz przedstawicieli spółdzielni należy zaprosić do Komitetu lokalnego Dnia Spółdzielczości — także przedstawicieli miejscowych instytucji komunalnych, oświatowych, kulturalnych, zawodowych, rozrywkowych itp., jak również kierowników szkół dla zainteresowania spółdzielczością członków tych instytucji oraz dla odpowiedniego wypełnienia programu obchodu Dnia Spółdzielczości.

4. Charakter obchodu proponuje Centralny Komitet utrzymać w tej formie, co i w latach poprzednich, nadając im cechę powszechności przez wyjście poza ramy organizacji, w celu dotarcia do jaknajszerszych mas, a więc w formie akademji, wieców, odczytów, pochodów, koncertów, przemówień radjowych, obrazów świetlnych (kino), przedstawień, zabaw, wycieczek, wystaw, wreszcie w formie masowego rozpowszechniania odezw i innych wydawnictw.

Wiadomości polityczne.

(—) Polityka cen zbożowych.

Jeden z dzienników stołecznych zorganizował ankietę w aktualnej sprawie cen zbożowych w Polsce. Zasługująca na uwagę jest odpowiedź p. Marjana Rapackiego, dyrektora Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej; na zapytanie co do rozpiętości cen zbożowych pomiędzy hurtem a detalem, p. Rapacki oświadczył:

„Zjawisko większej oporności przy spadku cen detalicznych, aniżeli hurtowych, jest wynikiem niedoskonałości naszego aparatu rozdzielczego a w pewnych dziedzinach i przetwórczego. Nadmierna ilość drobnych pośredników, którzy w sumie obciążają nadmiernie produkt swemi kosztami, poszczególnie skazani są przedewszystkiem na zyski konjunkturalne dla utrzymania swej egzystencji. Krokiem jedynym udoskonalenia aparatu rozdzielczego jest rozwój i wzrost spółdzielczości spożywców. Ekonomiści zachodnio-europejscy ,nawet z obozu wrogiego spółdzielczości jednogłośnie przyznają, że jest ona najlepszym ze znanych obecnie systemów t. zw. racjonalizacji rozdziału dóbr."

(—) Organizacja polsko-szwedzkiej Izby Handlowej.

W Sztokholmie odbyło się zebranie organizacyjne szwedzko-polskiej Izby Handlowej. Do zarządu weszli konsul generalny polski Krueger, dyrektor Instytutu Eksportowego Turski, sekr. stanu Moding, dr. Brillioth, inż. Widell, dyr. Brodaty Dunker, Goeramsson, inż. Westblec. Izba rozpocznie urzędowanie w pierwszych dniach kwietnia.

(—) Ostateczna likwidacja zaległości podatkowych

Celem ostatecznego zlikwidowania zaległości w podatku przemysłowym i w podatku dochodowym, których ściągnięcie nie jest już więcej możliwem, ministerstwo skarbu rozszerzyło uprawnienia dane swego czasu władzom skarbowym 2 instancji na zaległości podatkowe za rok 1927.

Władze mają indywidualnie traktować każdy poszczególny wypadek. Przed przedłożeniem wniosku Izbie Skarbowej należy bezwzględnie przeprowadzić sprawdzenie okoliczności, uzasadniających absolutną nieściągalność podlegających umorzeniu kwot.

Izby skarbowe mają w dniu 15 czerwca przedłożyć wykazy umorzonych zaległości. — Wszystkie sprawy, wynikające z powyższego zarządzenia, miały być w Izbach załatwione do dnia 31 marca br.

(—) Przemundurowanie służby kolejowej.

W przygotowaniu znajduje się projekt całkowitego przemundurowania służby kolejowej. Zgodnie z tym projektem służba kolejowa otrzymałaby mundury zbliżone krojem i odznakami do uniformów funk-

cjonarjuszy międzynarodowych wagonów sypialnych. Nadto w nowych uniformach przewidziane są plecione naramienniki, na których uwidocznione byłyby stopnie hierarchji służbowej. Poszczególne działy służby kolejowej różniłyby się kolorem wypustek u mundurów.

(—) Wszechpolski Zjazd Piekarstwa Polskiego w związku z P. W. K.

W ostatnich dniach zgłoszony został jeszcze jeden zjazd, który odbędzie się w Poznaniu, w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej, a mianowicie Wszechpolski Zjazd Piekarstwa Polskiego. Zjazd ten odbędzie się w dniach 28 i 29 lipca br. Ilość uczestników tego Zjazdu przewidywana jest na 3 tysiące do 4 tysięcy osób. Wziąwszy pod uwagę, że dnia 30 czerwca odbędzie się Zjazd Związku Wielkopolskich Cechów Piekarskich również w Poznaniu, który zgromadzi około 400 osób, stwierdzić należy, że ważna gałęź przemysłu polskiego godnie okaże swoją żywotność w czasie PWK.

Polityka zagraniczna.

(+) Gabinet austrjacki podał się do dymisji.

Kanclerz dr. Seipel wręczył dziś popołudniu prezydentowi związkowemu dymicję całego gabinetu. Prezydent związkowy przyjął dymisję i powierzył obecnemu gabinetowi prowadzenie agend, aż do czasu utworzenia nowego rządu.

Dymisję gabinetu poprzedziła Rada ministrów, na której kanclerz Seipel oświadczył, że oblicze republiki austrjackiej zmieniło się w ostatnim czasie korzystnie; życie państwowe Austrji znajduje się obecnie na drodze normalnego rozwoju.

Obecna sytuacja jest tego rodzaju, że może być uczyniony znaczny skok naprzód, szczególnie w dziedzinie popierania ruchu budowlanego, prawa czynszowego, reformy sprawiedliwości, oraz kwestji kompetencji. Ponieważ jednak jego osoba uważana jest za przeszkodę, przeto postanowił ustąpić. Na wniosek wicekanclerza Hartleba Rada ministrów postanowiła wnieść dymisję całego gabinetu z tych samych powodów, które kanclerza skłoniły do ustąpienia.

(+) Bezczelny antypolski wybryk niemieckiej propagandy.

W nieskończonym łańcuchu prowokacyjnych demonstracji antypolskich, organizowanych stale w Niemczech, przychodzi nam zanotować nowy bezczelny wybryk niemieckiej propagandy, posługującej się wszelkiemi środkami dla szkalowania Polski. 2-go kwietnia o godz. 7.30 wygłosił w radiostacji berlińskiej przewodniczący związku „Wiernych ojczyźnie niemieckiej Górnoślązaków" Eugenjusz Richter odczyt pt. „Kraj pod krzyżem". Na falach eteru poszły w świat niesłychane kłamstwa o sytuacji na polskim Śląsku i bezczelne oskarżanie władz polskich o ucisk i prześladowanie Niemców.

(+) Rząd niemiecki przygotowuje memorjał w sprawie mniejszości.

Ze źródła miarodajnego słychać, że także rząd niemiecki przygotowuje memorjał w sprawie mniejszości. Memorjał ten ma do 15 kwietnia znajdować się w ręku sekretarza generalnego Ligi Narodów.

(+) Niemcy narzekają, ale płacą.

Pierwsza spłata półroczna, w wysokości 150 miljonów marek z tytułu odszkodowań, obciążająca przemysł niemiecki, której termin płatności przypadł w dniu 1 kwietnia, została wypłacona generalnemu agentowi odszkodowawczemu.

(+) Gen. Weygand następcą marszałka Focha.

Gen. Weygand ma być mianowany, jak głosi opinja marszałkiem Francji.

(+) Podróż premjera węgierskiego do Rzymu.

„Echo de Paris" donosi, że do Włoch przybył na kilkudniowy pobyt węgierski minister spraw zagranicznych hr. Bethlen. W pewnych kołach oświadczają, że hr. Bethlen przybędzie także do Rzymu, celem rozmowy z Mussolinim.

(+) Delegat Ameryki na przygotowawczą konferencję rozbrojeniową.

Ambasador Stanów Zjednoczonych w Belgji, Hugh Gibson, mianowany został delegatem amerykańskim na szóstą sesję komitetu przygotowawczego konferencji rozbrojeniowej.

(+) Japonja odrzuciła pakt Kelloga.

Parlament japoński odrzucił ratyfikację paktu Kelloga.

Z Województwa Śląskiego.

+ Podrożenie cen węgla.

Z dniem 1 kwietnia br. podrożały za zgodą ministerstwa przemysłu i handlu wszystkie gatunki węgla w Zagłębiu górnośląskiem, dąbrowskiem i krakowskiem. Grube sortymenty i orzech o 1,50 zł na tonie, groszek (węgiel przemysłowy) po 3 zł na tonie, drobny węgiel przemysłowy o 2 złote no tonie, miał o 80 gr na tonie, koks o 3 zł na tonie.

Jak widać, podwyżka jest bardzo znaczna i przy niektórych sortymentach wynosi przeszło 10 proc. Podwyżka jest niejednolita i bardzo wysoka, jest zarazem odpowiedzią przemysłowców górniczych na ostatnią podwyżkę zarobków na Śląsku o 5 proc.

+ Badanie kosztów produkcji w hutnictwie śląskiem.

Na Górny Śląsk przybyła z Warszawy komisja, która zajmie się przez parę tygodni badaniem kosztów produkcji w hutnictwie śląskiem. Na czele komisji stoi dyrektor Instytutu dla badania kosztów produkcji p. Jastrzębski. Komisja zabawi na Śląsku 4 tygodnie. Przyjazd komisji stoi w związku z wysunięciem przez hutników żądania podwyżki płac. Poprzednio komisja badała koszta produkcji w górnictwie śląskiem.

+ Produkcja węglowa G. Śląska w lutym br.

Wedle danych Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych wydobycie węgla w Zagłębiu Śląskiem w ciągu miesiąca lutego br. wynosiło ogółem 2.379.970 ton (w styczniu rb. — 2.997.456 ton), czyli przez 23 (26) dni roboczych po 103.477 (115.287) ton dziennie.

Z ilości tej kopalnie zużyły na własne potrzeby 256.830 (287.752) ton, zbyt zaś wyniósł: na G. Śląsku — 665.604 (715.797) ton, do inn. dzielnic — 821.841 (1.060.268) ton, czyli łącznie wewnątrz kraju 1.487.445 (1.776.065) ton, za granicę — 560.884 (903.741) ton, całkowity więc zbyt wyniósł — 2.048.329 (2.679.806) ton.

Zapasy węgla na zwałach wynosiły z końcem miesiąca sprawozdawczego 659.492 (588.929) ton. Rzeczywiste zapotrzebowanie wagonów 10-tonow. wynosiło 254.995 (274 722), czyli na dzień roboczy — 10.695 (10.566), kopalnie zażądały — 163.755 (216.470) czyli dziennie — 7.120 (8.326) dostawiono zaś — 158.076 (213.428), tj. dziennie — 6.873 (8.209), czyli brak wynosił: w stosunku do rzeczywistego zapotrzebowania kopalń — 87.919 (61.294), czyli 35.7 proc. (22.3 proc.), w stosunku do ilości zażądanej — 5.679 (3.042), czyli 3,5 proc. (1.4 proc.).

Produkcja hutniczo-żelazna na G. Śląsku w lutym br.

We wszystkich działach przemysłu hutniczo-żelaznego G. Śląska ujawniło się w lutym br. obniżenie produkcji. I tak produkcja surówki żelaza spadła z 43,288 ton w styczniu na 33.430 ton, tj. o 22,8%, stali surowej z 95.388 na 78.803 tony, czyli o 17.4%, a gotowych wyrobów walcowni z 62.650 ton na 50.713, wzgl. o 19,1%. Wprawdzie luty pod względem ilości dni

roboczych był o 3 krótszy od stycznia, jednak spadek produkcji, wyrażony w liczbach względnych, był znacznie wyższy, aniżeliby to odpowiadało mniejszej o 10% ilości dni roboczych. Wskazuje to na poważne osłabienie tempa produkcji w hutnictwie.

Mimo poważnego spadku produkcji, liczba zatrudnionych w miesiącu lutym robotników podniosła się do 34.000 osób, czyli wzrosła o 109 osób w porównaniu z miesiącem poprzednim. Wobec tego stan zatrudnienia w lutym br. w porównaniu z przeciętnem miesięcznem zatrudnieniem w 1913 r. wzrósł o 22,7%, podczas gdy poziom produkcji pozostaje jeszcze bardzo daleko w tyle, gdyż w stosunku do 1913 r. produkcja surówki była w lutym niższa o 34,6%, stali surowej o 14%, a gotowych wyrobów walcowniach o 26,6%.

+ Ogólno-polskie zawody bokserskie w Katowicach.

W dniach 6 i 7 bm. w sali wystawowej w Katowicach odbędą się ogólno-polskie zawody bokserskie. Startować będzie 44 pięściarzy ze wszystkich ośrodków Polski. Zawody wywołały wielkie zainteresowanie.

Z Mikołowa i okolicy.

— Walne Zebranie Związku Akademików Okręgu Mikołowskiego.

W drugie święto Wielkanocy odbyło się w sali posiedzeń Magistratu Mikołowskiego o godzinie 3-ciej popołudniu zebranie Związku Akademików Okręgu Mikołowskiego. Związek ten został utworzony, by skupić młodzież akademicką naszego okręgu, by stworzyć zwarty blok ludzi chętnych do pracy społecznej, do pracy nad prastarą Ziemią Piastowską. Organizacja akademików ma charakter apolityczny i oby się jej udało zachować ten charakter, by mogła spokojnie pracować nad ugruntowaniem polskości i zdrowej myśli społecznej, antagonizmy partyjne zaś usuwać i kierować nadmierną energję społeczeństwa przeciwko właściwym wrogom, przeciwko Niemcom. Jako przykład niech posłuży praca akademików Niemców, po drugiej stronie Śląska, którzy wszelką siłą walczą przeciwko polskości, przeciwko naszym braciom.

Prezesem Związku został wybrany p. Jerzy Rzepka, wiceprezesem p. Ryszard Wieczorek, sekretarzem p. Wilhelm Król, skarbnikiem p. Eryk Ptok, zastępcą skarbnika p. Bernard Piecha. Komisję rewizyjną tworzą p. Wyżgoł, p. Schwarz i p. Krzystolik. Zebranie zakończono o godz. 7-mej i udano się na zebranie towarzyskie do Wks. Prałata S k o w r o ń s k i e g o, które bardzo mile należy zanótować w zdarzeniach naszego miasta. Oby starsze społeczeństwo naśladowało licznie taką myśl skupiania studentów u siebie, doradzając i pomagając im chętnie w pracy. Cześć nowym pionierom pracy społecznej!

— Walne Zebranie S. M. P. Okręgu Mikołowskiego.

W niedzielę, dnia 24 marca br. odbyło się walne zebranie S. M. P., poprzedzone nabożeństwem w starym kościele na intencję organizacji. Po nabożeństwie zebrali się delegaci poszczególnych stowarzyszeń w kasynie p. Knapika o godz 10.30, gdzie prezes okręgowy otwarł obrady witając wszystkich druhów i przybyłych gości, p. burmistrza Koja, p. kpt. Łuczaka, wiel. ks. prof. Tomalę, wiel. ks. sekr. jen. Matuszka oraz wiel. ks. patrona okręgowego Olmę. Po odśpiewaniu hymnu poszczególni prezesi wygłosili krótkie sprawozdania z działalności od czasu ostatniego zebrania. Stary zarząd okręgowy przedstawił nam sprawozdanie z pracy zeszłorocznej, z którego wynika, że okręg mikołowski składa się obecnie z 17 stowarzyszeń licząc 800 członków czynnych. Nowe stowarzyszenie powstało w Gostyniu, założone przez zarząd okręgowy. W ciągu roku zarząd okręgowy odwiedził siedem stowarzyszeń: Pielgrzymowice, Suszec, Woszczyce, Bełk, Gostyń, Paniowy i Żory, gdzie zostały wygłoszone referaty. Została urządzona wycieczka okręgowa w dniu 3 czerwca 1928 r. do Jastrzębia z udziałem 200 członków. Zarząd okręgowy wyznaczył trzy jednolite nagrody tym stowarzyszeniom, które Święto Młodzieży jaknajlepiej przygotowali. Pierwszą nagrodę otrzymało Stowarzyszenie w Mikołowie, drugą — Bełk, trzecią — Ornontowice. Po wygłoszeniu sprawozdania udzielono absolutorjum ustępującemu zarządowi, poczem przemówił do delegacji p. kpt. Łuczak, zachęcając ich, aby jaknajliczniej brali udział w ćwiczeniach wojskowych. Następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Jako przewodniczącego wybrano p. burmistrza K o j a. Do nowego zarządu weszli: jako prezes powtórnie druh M a r k i e f k a z Bujakowa, jako zastępca druh Pisarek z Woszczyc, sekretarzem wybrano powtórnie druha Szafrańca Emila z Jaśkowic, jako zastępcę druha Lukasa z Gostynia, skarbnikiem druha Szmatlocha z Orzesza, kierownikiem sekcji sportowej druha Markiefkę z Bujakowa. Do komisji rewizyjnej weszli druh Adamczyk z Ornontowic i druh Barchański z Orzesza. Po wyborach przemówił do delegacji p. burmistrz Koj, zachęcając do dalszej wytrwałej pracy. Po przemówieniu przewodnictwo objął nowo wybrany zarząd, dziękując p. Burmistrzowi za przemówienie i za przewodnictwo w czasie wyboru władz, wznosząc trzykrotny okrzyk na jego cześć. Następnie przemówił do delegacji ks. sekr. jen. Matuszek, ks. patron okręgowy Olma i w końcu ks. prof. Tomala. Przemówieniom wtórowały liczne oklaski uznania i podziękowania. Jako patrona honorowego na okręg mikołowski wybrano wiel. ks. prof. Tomalę. Na zakończenie odśpiewano znowu hymn i członkowie rozeszli się wznosząc trzykrotny okrzyk na cześć Ojca świętego oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

— Przedstawienie teatralne S. M. P.

W drugie święto wielkanocne odbyło się przedstawienie teatralne Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Odegrane zostały sztuki „Ojcowizna", dramat ludowy w 3 aktach oraz komedja „Ogolili go bez mydła". Amatorzy wywiązali się ze swoich ról doskonale. Sztuki odnośne wyćwiczył bezinteresownie członek patronatu S. M. P. w Mikołowie p. Ligoń, za co mu Zarząd miejscowego Stow. Młodzieży Polskiej składa serdeczne „Bóg zapłać", dołączając jeszcze specjalne podziękowanie za przemówienie po przedstawieniu, w którem nawoływał rodziców, aby wysyłali swych synów do S. M. P., sami zaś, aby się młodzieżą opiekowali. Za odegrane sztuki oraz przemówienie podziękowali widzowie hucznemi oklaskami. Całość wypadła okazale, to też pozostaje wszystkim w miłej pamięci.

Zarząd S. M. P. dziękuje również Szan. Publiczności za przybycie na przedstawienie i mamy nadzieję, że w przyszłości się jeszcze liczniej stawi, przez co spełni część obowiązków wobec Młodzieży.

— Ze Związku Podof. Rez. w Mikołowie.

Zarząd Zw. Podoficerów Rez. w Mikołowie wzywa wszystkich członków, którzy jeszcze swoich legitymacji nie odebrali, do odbioru tychże. W tym celu urządza w niedzielę dnia 7 kwietnia br. o godzinie 3 popołudniu w lokalu p. Kiela zebranie miesięczne, na którem omawiane będą bardzo ważne sprawy. Pozatem przygotowuje tutejsze Koło w najbliższych dniach doroczne strzelanie na Wymyślance a następnie w Katowicach. Uprasza się przeto wszystkich członków i kolegów o kompletne przybycie. Zarząd.

— Baczność! Komendanci Kół Og. Zw. Podof. Rez. Wyry, Gostyń, Łaziska Średnie i Mikołów!

W czwartek, dnia 11 bm. odbędzie się strzelanie na strzelnicy bractwa strzeleckiego w Mikołowie przed południem od godziny 9 do 12 i po południu od godz. 15 do 18. Wobec tego uprasza się szan. komendantów o poinformowanie wszyst-

kich członków i wydelegowanie tychże na wyżej wymieniony dzień do Mikołowa. Komendantów kół Knurów i Orzesze uprasza się o podanie dnia, w którym odbywać się będą strzelania w tychże kołach, celem poinformowania powiatowej Komendy Wychowania Fizycznego. — Komenda Rejonowa Og. Zw. Podof. Rez. w Mikołowie.

— Baczność członkowie i członkinie Tow. śpiewu „Harmonia".

Podajemy niniejszem do wiadomości, że lekcje śpiewu odbywać się będą jak zwykle w każdą środę o godzinie 7-mej wieczorem w lokalu p. Rudzkiego pod opieką naszego starego dyrygenta inspektora szkolnego p. Krawczyka.

O punktualne uczęszczanie i o liczny udział uprasza — Zarząd.

Od Redakcji. — Z powodów od nas niezależnych programu audycji radjowych w dzisiejszym numerze podać nie możemy.

Nakładem i drukiem K. Miarki, Sp. Wyd. z ogr. por. w Mikołowie.
Redaktor odpowiedzialny:
Stefanja Hermanówna w Mikołowie.

Rozmaitości.

(:) Największy w Polsce wodotrysk.

W Parku Wilsona na terenach P. W. K. urządza się największy w Polsce wodotrysk. Słup wody dochodzić będzie do 20 metrów wysokości. Urządzenie podziemne fontanny składa się z dwuch działów maszynowych: jednego, który jest ściśle związany z maszynerją wodną i drugiego świetlnego, który w sposób wysoce oryginalny będzie oświetlał strumienie wodne różnobarwnemi kolorami.

(:) Dom podziemny na 80 piąter.

Paryski „Petit Journal" dowiaduje się z Tokio, że w tamtejszych sferach budowlanych rozważa się obecnie myśl wzniesienia budynku podziemnego, mającego 80 pięter idących wgłąb, a to celem uniknięcia katastrofalnych następstw trzęsienia ziemi. Koszta tego projektu obliczają na 500 miljonów jen.

Wesoły kącik.

Praktyczny podarek.

Pani i pan stoją przed wystawą jubilerską.

— Popatrz, kochany, jakie piękne nowości. Kup mi coś ładnego na imieniny.

— Dobrze, moja żonusiu, kupię.

— Jakiś ty zacny. A co kupisz? Coś na szyję, czy na rękę?

— I na szyję i na rękę. Kawałek dobrego mydła!

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

OBWIESZCZENIE
o rejestracji cudzoziemców.

Na podstawie §§ 39, 40 , 41 i 42 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrzn. z dnia 15 grudnia 1928 r. o ruchu cudzoziemców (Dz. U. R. P. z roku 1929 Nr. 5, poz. 49) obwieszczam co następuje:

1. Cudzoziemcy, tj. osoby nie posiadające obywatelstwa polskiego, o ile będą mieli w dniu 30 czerwca 1929 skończonych lat 16 i o ile znajdowali się w granicach Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 27 marca 1929 r., obowiązani są zgłosić się w gmachu Starostwa w Pszczynie w terminach niżej podanych i to w godzinach urzędowych w celu dopełnienia obowiązku rejestracji.

2. Od obowiązku rejestracji są zwolnieni:

a) nieletni, którzy nie będą mieli w dniu 30 czerwca 1929 r. skończonych lat 16,

b) cudzoziemcy, którzy w dniu 27 marca 1929 nie znajdowali się w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

c) cudzoziemcy, którzy w dniu 27 marca 1929 znajdowali się na obszarze Rzeczypospolitej Polski z wizami przejazdowemi (tranzytowemi),

d) cudzoziemcy, do których stosuje się art. 19 Rozp. Prezyd. Rzeczyp. z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465).

3. Rejestrujący się winni przynieść ze sobą dowody osobiste, stwierdzające ich przynależność państwową oraz tożsamość osobistą, jak również 2 dobre fotografje z ostatnich czasów.

4. W interesie rejestrujących się leży, przynieść ze sobą wypełnione już, ale nie podpisane karty rejestracyjne.

5. Karty rejestracyjne można otrzymać darmo po jednej na osobę w Starostwie, lub w Urzędach Okręgowych i Magistratach miast.

6. Cudzoziemki zamężne, oraz małoletni w wieku powyżej lat 16 obowiązani są dopełnić obowiązku rejestracji niezależnie od swych mężów, względnie ojców lub matek.

7. Jeżeli cudzoziemiec musi wyjechać z Rzeczypospolitej przed dniem w którym powinien się zarejestrować, ma dopełnić obowiązku rejestracji bądź przed wyjazdem za granicę, bądź w terminie dodatkowym (patrz niżej).

8. Uchylenie się od obowiązku rejestracji będzie karane, zgodnie z art. 17 cytowanego wyżej w ustępie 2. punkt b. Rozporządzenia o cudzoziemcach, karą grzywny do 3000 zł lub aresztu do 6 tygodni, albo obu temi karami łącznie, a niezależnie od tego może ono pociągnąć za sobą wydalenie winnego z granic Rzeczypospolitej, stosownie do art. 10. lit. a) tego samego Rozporządzenia i stosownie do § 28 zacyt. na wstępie Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych o ruchu cudzoziemców.

Plan rejestracji cudzoziemców:

Cudzoziemcy, których nazwiska zaczynają się na literę A — C podlegają obowiązkowi rejestr. w Starostwie w Pszczynie w terminach od 15 kwietnia br. do 20 kwietnia br. włącznie; D — G od 22 do 27 kwietnia br. włącznie; H — K od 29 kwietnia br. do 8 maja br. włącznie; L — N od 10 do 18 maja br. włącznie; O — R od 21 do 29 maja br. włącznie; S — U od 31 maja br. do 8 czerwca br. włącznie; V, W, X, Y i Z od 10 do 14 czerwca br. włącznie.

Cudzoziemcy, którzy nie mogli z usprawiedliwionych przyczyn zarejestrować się w obowiązującym ich terminie, mogą to uczynić w dodatkowym terminie, a mianowicie w czasie od 15 do 30 czerwca 1929 roku włącznie.

Pszczyna, dnia 27 marca 1929 r.

Starosta (—) Dr. Jarosz.

Powyższe obwieszczenie podaje się niniejszem do wiadomości.

Karty rejestracyjne o których powyżej mowa, można nabyć w tutejszym Urzędzie Policji Miejskiej pokój nr. 12 w godzinach urzędowych od 8 do 12 przedpołudniem.

Mikołów, dnia 3 kwietnia 1929.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Koj, burmistrz.

ODPIS.

REGULAMIN
miejscowej dokształc. szkoły kupieckiej w Mikołowie.

W wykonaniu § 11 statutu miejscowej dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie z dnia 26 maja 1926 oraz 8 września 1926 r., wydaje się po wysłuchaniu Kuratorjum szkolnego i Rady Miejskiej następujący regulamin służbowy.

I. Obowiązki i prawa Kuratorjum szkoln.

§ 1.

Kuratorjum dokształcającej szkoły kupieckiej jest organem Magistratu w sprawach miejscowej dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie i jest zobowiązane zastosować się do zarządzeń Magistratu.

§ 2.

Zadaniem Kuratorjum jest, przy pomocy władzy gminnej, zarządzać szkołą dokształcającą, popierać ją, tudzież starać się o łączność między szkołą a pracodawcami oraz rodzicami uczniów.

W szczególności ma Kuratorjum:
1. przygotować budżet szkolny,
2. współdziałać przy zarządzaniu majątkiem szkolnym i przy nadzorowaniu kasy szkolnej, rachunek roczny sprawdzać i przyjąć.
3. starać się o odpowiednie utrzymanie budynku szkolnego i jego ubikacji oraz o wystarczające wyposażenie szkoły w inwentarz i pomoce naukowe, jak również przedkładać władzy gminnej potrzebne wnioski.
4. przy ustalaniu i zwalnianiu sił nauczycielskich wydać swą opinję,
5. współdziałać przy ustalaniu planu naukowego i rozkładu godzin,
6. starać się o potrzebne środki dla popierania frekwencji szkolnej i stosownej rozbudowy szkoły i potrzebne wnioski przedłożyć władzy gminnej,
7. rozstrzygać o zurlopowaniu uczniów (uczennic) od nauki w myśl statutu miejscowego, o ile nie chodzi o krótszy urlop, co pozostawić należy kierownikowi zakładu,
8. wydanie zezwoleń uczniom hospitantom (uczennicom hospitantkom) do uczęszczania do szkoły — cofnięcie tych zezwoleń — obniżenie lub całkowite uwolnienie tych uczniów (uczennic) od opłat szkolnych,
9. starać się o utrzymanie dyscypliny szkolnej,
10. postarać się o potrzebny materjał dla władzy gminnej celem przedłożenia sprawozdań do władzy nadzorczej,
11. uchwalać o innych sprawach dotyczących szkoły a przekazanych Kuratorjum przez władzę gminną, jak również o sprawach, poruszonych przez koła przedsiębiorców handlowych lub rodziców uczniów (uczennic).

§ 3.

Przewodniczący kieruje czynnościami Kuratorjum, przygotowuje uchwały i wykonuje je. Jest on uprawniony do wyznaczenia referentów z pośród członków Kuratorjum dla pojedyńczych spraw lub dla wszystkich czynności tego samego rodzaju.

W nagłych wypadkach, podlegających uchwale Kuratorjum, może przewodniczący w imieniu Kuratorjum wydać zarządzenie; w takim wypadku winien przewodniczący zarządzenia oraz ich wynik podać do wiadomości Kuratorjum na następnem posiedzeniu oraz przeprowadzić uchwałę Kuratorjum.

§ 4.

Posiedzenia Kuratorjum odbywają się zależnie od spraw, conajmniej jednak co 6 tygodni do 3 miesięcy. Na wniosek postawiony przez 3 członków lub przez kierownika szkoły, należy również zwołać posiedzenie.

§ 5.

Przewodniczący zaprasza członków — z wyjątkiem w wypadkach nagłych — conajmniej 3 dni przed posiedzeniem pisemnie i podaje porządek obrad.

Nad sprawą, nie postawioną na porządek obrad, wolno uchwalać, jeżeli dwie trzecie obecnych z tem się zgadza.

Na żądanie członka Kuratorjum należy sprawę, należącą do kompetencji Kuratorjum, postawić na porządek obrad przyszłego posiedzenia.

§ 6.

Przewodniczący otwiera, prowadzi i zamyka posiedzenie. O uchwałach prowadzić należy książkę protokolarną. Za jej prawidłowe prowadzenie odpowiedzialny jest przewodniczący.

Kuratorjum jest zdolne do powzięcia uchwał przy obecności więcej jak połowy członków. Jeżeli posiedzenie nie jest zdolne do powzięcia uchwał, wyznacza się nowe posiedzenie z tym samym porządkiem obrad. Posiedzenie takie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych; o tem należy powiadomić członków w zaproszeniu.

Uchwały zapadają większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Na życzenie należy kierownictwu szkoły przesłać uchwały w odpisie.

Jeżeli w pewnej sprawie jest ktoś osobiście interesowany, winien on w czasie obradowania nad tą sprawą opuścić salę obrad i nie wolno mu brać udziału w obradach oraz przy powzięciu uchwały nad tą sprawą.

Na posiedzenia powołany być może z głosem doradczym lekarz szkolny i inni rzeczoznawcy lub na wniosek kierownika szkoły, nauczyciele tej szkoły.

Protokół należy przy końcu posiedzenia przedłożyć i podpisać przez obecnych. Spory co do redagowania rozstrzygn. zostają przez uchwałę. Mniejszość może zażądać wpisania jej odrębnego zdania do protokołu.

§ 7.

Członkowie Kuratorjum sprawują swój urząd honorowo. O wszelkich zajściach, obradach i uchwałach Kuratorjum, jak również o wszelkich innych sprawach, które doszły do ich wiadomości z tytułu ich urzędu, winni zachować tajemnicę urzędową.

§ 8.

Państwowa władza nadzorcza może każdego czasu zarządzić zwołanie Kuratorjum oraz wydelegować swego zastępcę na posiedzenia.

§ 9.

Kuratorjum jest uprawnione zwiedzić szkołę podczas lekcji po poprzedniem zgłoszeniu się u kierownika szkoły i być obecnem przy egzaminach oraz w uroczystościach szkolnych.

Kuratorjum jednakowoż nie wolno się mieszać do nauki. Ewentualne uwagi lub zachęcenia należy przedstawić na przyszłem posiedzeniu Kuratorjum.

II. Obowiązki i prawa uczniów - uczennic.

Wstąpienie do szkoły.

§ 10.

Przy wstąpieniu do dokształcające, szkoły kupieckiej należy przedłożyć świadectwo wystawione przez szkołę, do której ostatnio uczeń (uczennica) uczęszczał(a) oraz metrykę urodzenia i umowę o naukę.

Egzamin wstępny.

§ 11.

Nowi uczniowie i uczennice winni się poddać egzaminowi wstępnemu, poczem zostaną przydzieleni do tego oddziału, który odpowiadać będzie ich wiadomościom. Przy postępach niedostatecznych w ciągu roku dopuszczalne jest cofnięcie ucznia lub uczennicy do oddziału niższego.

Uczęszczanie do szkoły.

§ 12.

Uczniowie i uczennice dokształcającej szkoły kupieckiej powinni uczęszczać do szkoły w dniach i godzinach wyznaczonych i zgłaszać się na czas do odbycia ewentualnych korepetycji lub karcerów. Obowiązek ten istnieje również przez czas próbny ucznia i uczennicy jak również w czasie bezrobocia.

Uczniowie i uczennice są obowiązani uczęszczać do szkoły punktualnie i regularnie. Spóźnianie się, lub jawienie się w szkole wcześniej niż o kwadrans przed rozpoczęciem lekcji jest niedozwolone.

Uczniowie i uczennice zobowiązani są również brać udział we wszystkich imprezach szkoły, np. w uroczystościach szkolnych i narodowych.

Niezastosowanie się do tego jak i spóźnianie nieusprawiedliwione zależnie od okoliczności może być uważane za pełną absencję i może być karane.

Absencje szkolne i usprawiedliwienia.

§ 13.

Absencje szkolne uwzględnia się tylko w rzeczywiście ważnych wypadkach (choroba lub inne ważne przeszkody). Przejściowa słabość, która nie przeszkadza uczniowi i uczennicy pracować w interesie, nie uwalnia również od obowiązku uczęszczania do szkoły. Ewtl. można od ucznia wzgl. uczennicy żądać przedłożenia świadectwa lekarskiego.

§ 14.

Jeżeli uczeń wzgl. uczennica nie może przybyć do szkoły, jest pracodawca wzgl. jego zastępca zobowiązany donieść o tem kierownikowi szkoły natychmiast, najpóźniej jednak w przeciągu 3 dni pisemnie i podać powód.

Wnioski o urlopy.

§ 15.

Wnioski o zurlopowanie ucznia wzgl. uczennicy od kilku godzin nauki lub też na czas dłuższy, należy odpowiednio umotywować i wnieść na piśmie do kierownika szkoły. Podanie to powinno być wystosowane kilka dni przed zamierzonem uwolnieniem ucznia wzgl. uczennicy tak, by kierownik w razie potrzeby mógł otrzymać rozstrzygnięcie Kuratorjum szkolnego wzgl. jego przewodniczącego.

Kara za nieusprawiedliwioną nieobecność i opóźnienie.

§ 16.

Nieusprawiedliwione godziny szkolne i opóźnienia zgłasza kierownictwo szkoły zarządowi policji do ukarania.

Środki naukowe.

§ 17.

Potrzebne do nauki środki naukowe (książki, zeszyty, formularze itp.) winni sobie wszyscy uczniowie i uczennice w przeciągu tygodnia po wstąpieniu do szkoły sprawić i winni je zawsze w należytym porządku na naukę przynosić. Innych przedmiotów, które mogłyby dać powód do przeszkadzania w nauce nie wolno z sobą przynosić. Niezastosowanie się do tych postanowień pociąga za sobą poza ukaraniem, odebranie tych przedmiotów itp.

Zachowanie się w szkole i poza szkołą.

§ 18.

Uczniowie i uczennice winni się w ogólności, przedewszystkiem zaś w szkole zachowywać skromnie i grzecznie. Przedewszystkiem winni są posłuszeństwa wszystkim nauczycielom zatrudnionym w tej szkole i winni wobec nich zachowywać się godnie.

§ 19.

Urządzanie hałasów i psot w budynku szkolnym lub w drodze do szkoły i ze szkoły, palenie tytoniu w obrębie budynków szkolnych jak i na drodze do szkoły wzgl. ze szkoły, jest surowo wzbronione.

§ 20.

Po wstąpieniu do klasy szkolnej należy natychmiast zająć przeznaczone miejsca. Podczas nauki musi panować spokój i porządek. Podpowiadanie lub odpisywanie prac pisemnych itp. nie jest dozwolone. Uczniowie i uczennice winni całą uwagę poświęcić nauce i wykazywać odpowiednią gorliwość.

§ 21.

Uczniowie i uczennice winni zawsze czysto i w odpowiedniem ubraniu stawić się na naukę.

§ 22.

W ubikacjach szkolnych należy przestrzegać największego porządku i czystości, w szczególności jest każdy uczeń — uczennica — za własne miejsce odpowiedzialny(a).

Odpowiedzialność za szkody.

§ 23.

Za każde uszkodzenie względnie zanieczyszczenie ubikacji szkolnych, przedmiotów naukowych, urządzeń szkolnych itp. obowiązany jest uczeń — uczennica — do odszkodowania. Jeżeli sprawcy odnaleść nie można, wtenczas można całą klasę za wyrządzoną szkodę pociągnąć do odpowiedzialności.

Świadectwa.

Świadectwa ukończenia szkoły wystawia się tylko po ukończeniu obowiązku szkolnego.

Zmiana posady, mieszkania lub zawodu.

§ 25.

W wypadku, gdy uczeń wzgl. uczennica przed ukończeniem obowiązku szkolnego opuścił(a) zakład, winien on (ona) (poza obowiązkiem właściciela przedsiębiorstwa lub tegoż zastępcy, jak i prawnego zastępcy do odmeldowania w myśl § 8 statutu miejscowego) u wychowawcy klasy osobiście się odmeldować, przyczem należy podać dokładnie przyszłe miejsce pracy i firmę do której uczeń wzgl. uczennica wstępuje.

Również ewentl. zmianę posady lub mieszkania w obrębie miejscowości winien uczeń wzgl. uczennica podać wychowawcy klasy.

O ile opuszczenie zakładu następuje z powodu zmiany zawodu, natenczas należy przedłożyć poświadczenie przyszłego pracodawcy.

Ukaranie wykroczeń przeciw regulaminowi szkolnemu.

§ 26.

Niezastosowanie się do części II. regulaminu (prawa i obowiązki uczniów i uczennic) podlega podług § 150 nr. 4 ustawy przemysłowej Rzeszy w połączeniu z § 57 nr. 3 Kodeksu karnego za każdy poszczególny wypadek grzywnie do wysokości 10 zł, w razie niezamożności karze aresztu przez 1 dzień, o ile przepisy ustawowe nie przewidują kary wyższej. Przestępstwa drobniejsze mogą być karane w drodze dyscyplinarnej szkoły (nagana przez nauczyciela, przez kierownika, przez Kuratorjum, pisemne lub ustne doniesienie do pracodawcy lub jego zastępcy wzgl. zastępcy prawnego, praca karna lub karcer do 6 godzin w czasie wolnym od zajęć szkolnych i służbowych).

Uczniowie i uczennice, którzy do objęcia karceru dobrowolnie się nie zgłoszą, mogą być przez policję doprowadzeni. Uczniowie i uczennice uczęszczający dobrowolnie do zakładu, mogą zostać wydaleni z zakładu za niezastosowanie się do regulaminu szkolnego, a to uchwałą Kuratorjum. Zwrotu z góry zapłaconego szkolnego nie uskutecznia się.

§ 27.

Każdy członek Kuratorjum szkolnego powinien otrzymać jeden egzemplarz regulaminu szkoły kupieckiej.

Uczniom wzgl. uczennicom należy udostępnić regulamin szkolny przez wywieszenie regulaminu w każdej klasie dokształcającej szkoły kupieckiej.

§ 28.

Regulamin miejscowej dokształcającej szkoły kupieckiej obowiązuje od dnia zatwierdzenia go przez władzę nadzorczą.

Mikołów, dnia 13 listopada 1928 r.

Magistrat.

(Pieczęć) podp.: Koj, Besuch, Sodomann, Drzazga.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
L. O. P. III - 6163.

Katowice, dn. 14 lutego 1929.

Wydział Oświecenia Publicznego zatwierdził powyższy regulamin.

(Pieczęć.) **Za Wojewodę:**
Podpis nieczytelny.
w z. Naczelnika Wydziału.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 27 lutego 1929 r.

Magistrat.
(—) Koj, burmistrz.

Dziękując serdecznie JW. Panu Dr. med. Stefanowi Adamczewskiemu w Mikołowie za bezinteresowną opiekę lekarską a JW. Panu Mecenasowi Dr. Tadeuszowi Olszaneckiemu w Mikołowie za bezinteresowną pomoc prawną, składam 75 zł. na cele Z. O. K. Z. oraz 25 zł. na cele Związku Sybiraków.

Dr. Żyła Władysław.

Ogłoszenie.

W sprawie Fortuna c/a Bodynek w terminie dnia 28. lutego 1929. strony pogodziły się, co się stosownie do brzmienia ugody podaje niniejszem do łaskawej wiadomości.

podp. Zofja Bodynek.
